

על השראה, השפעה ושאיילה בספרות הילדים והנוער

(חלק ראשון)

ספרים רבים המעוררים התפעלות בקרב קוראים מבוססים במידה רבה על יצירות קדומות מהן, שאינן מוכרות אלא ליודעי ח"ן.¹ רק לעתים רחוקות יכול בעל הדבר לתבוע את עלבונן, ומיד נפתח ויכוח סוער: האם ה"חדש" חייב את הצלחתו ל"ישן"? ואולי שאבו שניהם את השראתם מאותו המקור – בין שהוא המציאות, הדמיון או מעשייה נושנה?²

במבוא לספרו *פצפונת ואנטון* כותב אריך קסטנר, "זה סיפור מוזר כי הוא באמת קרה. הוא פורסם בעיתון לפני חצי שנה בערך". האם הסיפור הנפלא אינו מקורי?! המחבר מוסיף מיד, "אורכו של הסיפור בעיתון היה לכל היותר עשרים שורות. עד כדי כך היה קצר שמעט אנשים קראו אותו. זו הייתה ידיעה ובה היה כתוב בסך הכול שבתאריך כזה וכזה קרה בברלין כך וכך" – ובזאת הוא קובע אמת-מידה כלשהי להבדיל בין הלקיחה המותרת לזו האסורה; יתר על כן, קסטנר טוען שידיעה כזאת עשויה מ"עץ", ואף מסביר: "כשילד קטן מוציא מתחת לתנור העצים בול עץ ואומר לו 'דַּנְדִּיגִידֵן, או דִּי, או הוּיִסָה' העץ הופך לסוס [...] היינו, לסופר יש היכולת להפוך "כלום" לספר.³ אגב, כך קבעו מכבר במוזיקה שמותר לצטט עד ארבע תיבות, ולכן "וריאציות" הן יצירה לגיטימית.

עיבוד ותרומה

במאה ה-19, כאשר עסק אנדרו לאנג באיסוף מעשיות עממיות, לא היו דפוסים ברורים להגנה על זכויות יוצרים. ולכן, אף על פי שמקורות שונים סיפקו לו גם תרגומים ליצירות שכתבו סופרים בני זמנו (ובהם הנס כ' אנדרסן ווילהלם האוף), הוא לא היסס "לעבד" את היצירות האלה כאילו היו סיפורים עממיים ולכלול אותן בספרי הפיות ה"צבעוניים" שלו בלי להזכיר את שמות המחברים.⁴

¹ הידועות בשערוריות נקשרו בספרי מבוגרים, כמו, כמובן, כמו הטענה כי את עלילת *צופן דה-וינצ'י* שאב דן בראון מספריו של לואיס פראו – שאף תבע את בראון לדין על גניבה ספרותית. גם ספרי נוער, מתברר, הם מצע למבחר בעיות מרשים.
² בספרי ה"המשך", המצהירים בפירוש על הזיקה לספר המקורי, לא נעסוק כאן, ולוא מפני שרובם היו מעשי ניצול של סיפור ידוע שלא עלו יפה.

³ מתוך תרגומו של מיכאל דק (1999).

⁴ "הרפתקאותיה המוזרות של מאיה הקטנה" זהה כמעט מילה במילה ל"אצבעונית" של אנדרסן; בעיבוד לסיפורו של האוף "הגמד חוטם" (בתוך *מבחר אגדות* בתרגום א"ל יעקובוביץ) – שנקרא אצלו "תולדותיו של הגמד ארוחוטם" – השמיט לאנג קטע מפחיד מאוד וגם כמה הערות משעשעות (שניהם בעברית בתוך *הספר היחוק* בתרגום יעל זיידמן ומיכאל חזק).

לאנג לא היה לבדו: כאשר אספו רספה וגוטפריד בירגר את סיפורי הגוזמאות של הברון מינכהויזן, הם לא היססו לכלול בהם גם את המעשה בששת המשרתים מן האחים גרים – המשרת שיכול לשמוע ממרחק אלף פרסה, המשרת שיכול לשתות נהר שלם וכן הלאה. מעשיהם השפיעו, כנראה, גם על אוגניה בלקין, מפני שאלוף הצ'יזבטים פרי עטה אינו מזכיר כלל את המקור שממנו שאבה את הסיפור על לוחם תש"ח התופס טרמפ על פגז.⁵



המוזר מכל הסיפורים על שאילת סיפורים של אחרים אירע בשלב שבו תורגמו מעשיות אלף לילה ולילה לצרפתית. לכל מעשייה כזאת מוקצה לילה מסוים, או כמה לילות הבאים זה אחר זה; ודווקא לשתיים מהמעשיות המרתקות ביותר אין לילה משלהן. הכוונה ל"עלי באבא וארבעים השודדים", שאורכו חמישים עמודים, ול"אלדין ומנורת הקסמים", שאורכו יותר ממאה עמודים – פי כמה מכל אחת מהמעשיות האחרות.⁶

בהקדמה לתרגום מצוין אך חלקי, לילות ערב, כותב פרופסור יוסף סדן בזהירות הראויה כי בערך ב-1704 החל במלאכתו המתרגם הראשון של האסופה, הצרפתי אנטואן גאלאנד, ואחרי הפסקה, "כאשר הוחזר גאלאנד להפקת 'אלף לילה ולילה' בצרפתית, הוא נשען על מעשיות שסיפר לו סורי מן העיר חלב ששהה בפריס [...] חנא דיאב." סדן מוכן להעלות השערה, "שמא הסתיר [דיאב] בחדרו כתב-יד [...] מלא יותר", ועם זאת אף הוא מודה כי "המקור שהיה בידי גאלאנד לא היה אלא דפים שנכתבו בערבית ואבדו במשך



השנים."⁷

המתרגמת, חנה עמית-כוכבי, נחרצת מעט יותר:

מכל הסיפורים הכלולים בנוסחים השונים של המקור, דווקא שניים מן האהובים והפופולריים ביותר [...] נטולים מקור ערבי, ומה שיש בידינו הוא תרגומו הצרפתי של גאלאנד [...] שטען כי מספר סיפורים סורי ושמו חנא דיאב סיפק לו נוסח ערבי של שני הסיפורים הללו [...] איש מלבדו לא ראה אותו כתב יד ערבי, והתעלמה האופפת את מקור הספר כולו זכתה לנדבך נוסף של מסתורין.⁸

⁵ א' בלקין, אלוף הצ'יזבטים, תשי"ד-1954. יש בספר כדי להאיר את קשיי מלחמת העצמאות בלי כחל וסרק.

⁶ לילות ערב, כרך ב, עמ' 240-290 ו-291-434 בהתאמה, מצרפתית: רמה איילון, 2011.

⁷ פתח דבר לכרך א, לילות ערב (מערבית חנה עמית-כוכבי, 2008), עמ' 15-28. ההשערה כי המקור היה פרסי אינה נזכרת.

⁸ דבר המתרגמת בפתח כרך ב של לילות ערב, 2011, עמ' 11-12.

ההנחה שלי היא כי בין שכתב אותם ערבי סורי (דיאב) ובין שכתב אותם צרפתי (גאלאנד), הסיפורים נכתבו כנראה במאה השמונה-עשרה, ולא קודם. מדוע העדיף המחבר להעלים את שמו? אולי מפני שיותר מכול רצה שלמרות הסגנון הארכאי יהיו הסיפורים לנחלת הכלל.⁹

נחזור מעולם האגדה והמעשייה אל המציאות: עם גבור המודעות לזכויות היוצרים היו במאה הקודמת סופרים שלא רק הודו שיצירת הזולת העניקה להם השראה, אלא אף התגאו בכך. לדוגמה, בעמוד השער ליצירתה הנהדרת של פניה ברגשטיין, *זיה ערב*, כתוב "על פי אנדרסן". נכון, אבל השוואה מדוקדקת מגלה שהמספר הדני כתב דיווח יבש למחצה, לכאורה מפיו של



הירת, ולא הקפיד על אחידות הזמן; וכי הסיפור העברי היפהפה הנשען עליו משנה אותו במידה מספקת, לדעתי, כדי שנראה בו יצירה עצמאית; ולא רק בזכות הפיוט, אלא גם, למשל, בגלל ההסבר המרומז ללהיטות של הילדה לשחק עם האפרוחים (אין לה חברים).¹⁰

דוגמה נוספת: בספרו *מפתח הזהב או הרפתקאות בורטינו* מצהיר אלכסיי נ' טולסטוי על חובו ל*פינוקיו* של קולודי. הדבר מפליא בעיני, מפני שאלמלא ההודאה בדבר, ספק אם היינו סוברים ששתי הדמויות (פינוקיו ובורטינו) נחטבו מאותו עץ.¹¹

אבל לא כולם כך. בין הסופרים ההופכים מעשיות לספרים עתירי דמיון יש מי שאינם נוהגים ביושר מוגזם כברגשטיין, ואולי אין צורך בכך. נבחן, למשל, את *אלה המכושפת* של קרסון-ליון ההופך את סיפור סינדרלה (סינדר[אָפּר]-אלה) לסיפור תככים מורכב המשופע ביצורים מיתולוגיים, ועיקרו השאלה אם האישה שולטת בחייה; או את *הילד של המכשפה* של מייקל גרובר ההופך על פיהן כמה ממעשיות גרים, בייחוד את זו שבמרכזה רומפֿלסטילסקין, ועוסק לעומק בשאלת הטוב והרוע. פחות מכך מורגשת ההשפעה של מוטיב החתול במגפיים של גרים על *החתול שרצה להיות איש* שכתב ליד אלכסנדר.¹² אפשר לגלות הדים למעשיות עתיקות בספרים אחרים, גם למבוגרים, אבל בהיותם רק חובד ראשוני שעליו נבנו, מוטב להכיר בכך שאין בהם מחווה או חיקוי, ולהמשיך הלאה.

⁹ השוו להוכחה שמביא גרשום שלום כי את ספר *הזהר* כתב במאה ה-13 המקובל ר' משה בן שם-טוב די-לאון מספרד, שבחר להציגו כספר קדום שכתב רבי שמעון בר יוחאי במאה השנייה למנינם.

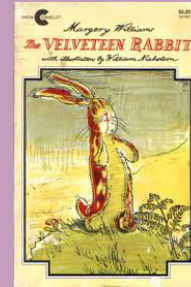
¹⁰ ראו בנספח א'. ההבדל הכמותי אינו רב: אצל ברגשטיין יש 219 מילים, 46 מילים יותר משיש אצל אנדרסן, וכולן משמשות אותה היטב.

¹¹ *מפתח הזהב וכו'* 1936, תורגם ב-1938, 1944 ושוב בשנים האחרונות. אגב, אותו טולסטוי כתב את "הספינה המעופפת" כעיבוד של מעשייה אוקראינית, והתעלם מהדמיון לסיפור ששת המשרתים של האחים גרים הנזכר לעיל.

¹² *אלה המכושפת* (1997) תורגם ב-2006; בספר נוסף של ג' קרסון-ליון, *מראת הקסמים של קיָה* (2006), יש הדים למעשיית שלגיה – תורגם ב-2011. *הילד של המכשפה* של מ' גרובר (2005) תורגם ב-2010. *החתול שרצה להיות איש* של ל' אלכסנדר (1973) תורגם ב-2001.

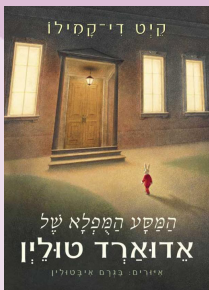
מחווה או השפעה?

ייתכן כי בשעה שכתבה את ספרה *הארנב הקטיפתי* (1922) כבר קראה מרג'רי ויליאמס את *פינוקיו של קולודי*, בתרגום או במקור; אפשר גם להניח שהמחשבות על "מהו אמיתי" המעסיקות אותה ואת גיבורה הארנב היו חלק מהלך הנפש שלה בילדותה – ולא מחשבות שאולות. למהלך הסיפורי שבו נעשה הארנב הקטיפתי לאמיתי יש ארבעה שלבים,¹³ וחשוב לדעת זאת כשבוחנים את הספרים הבאים.



שמונה שנים אחרי שנדפס *הארנב הקטיפתי* ראה אור ספרה של רייצ'ל פילד, *היטי, מאה שנתיה הראשונות*, שלא תורגם; עניינו בובה המתגלגלת מיד ליד במשך כל השנים האלה. ברור שהיא אמיתית, או לפחות יש לה מחשבות אמיתיות. ברור לי גם שפילד קראה את *הארנב הקטיפתי*, ועם זאת סיפורה פונה לדרך אחרת לגמרי.

כמו שהיטי אבדה באמצע הסיפור – מאחורי הספה – כך חזר סיפורה לתודעה רק בימינו, ובאמצעות ספר אחר. יותר משבעים שנה אחרי *היטי* ראה אור ספר שעניינו **בובת** חרסינה בדמות **ארנב**! שמו *המסע המופלא של אדוארד טוליין*. כתבה אותו קייט די-קמילו (שחיברה את *הכול בגלל סופר-מר* ואת *דספרו* ועוד), ומי שיקרא בתשומת לב ימצא בו סיפור פיוטי להפליא, מעשייה על ארנב חרסינה יפהפה שהפליג באנייה, הושלך – בטעות – לים, נמצא והולבש בשמלה, הושלך – בכוונה – לאשפה, הצטרף לנוודים, נבעט מהרכבת והיה לדחליל ואז לארנב מרקד...



ראוי להגיד כי באדוארד טוליין יש הרבה יותר ממסע הסבל הנורא של ארנב החרסינה. יש בו סיפור מחריד על נסיכה שלא אהבה איש והפכה לחזירת יבלות; וגם חזרה לשאלת הקפיץ המפעיל את המנגנון (שאינ לו); ואפילו עיירת דייגים שבה הוא הופך מ"אדוארד" ל"סוזנה" ומולבש בבגדי בובה.¹⁴

¹³ ואלה השלבים: 1. "איך זה קורה" [שצצוע נעשה אמיתי]; 2. כלב החרסינה שנעלם; 3. הכרות הילד; 4. הפיה של קסם חדר הילדים. ראו נספח ב (חלק ראשון). *הארנב הקטיפתי* נחשב ספר קלאסי בספרות הילדים האמריקאית.

¹⁴ אדוארד-סוזנה כונה מאלון בשבע השנים שבהן התגנב לקרונות משא עם הנוודים (בתקופת השפל הכלכלי, כנראה), קלייד בפי הזקנה שמצאה אותו מושלך בשדה והניחה לעורבים להתעלל בו וְגִ'נְגֵלְס בִּפְיָה של שרה רות, בת לאב אלים שמחלתה הולכת ומחמירה; עושר מופלא של הרפתקאות. דמיון-מה נמצא גם לסיפורו של לאו לאוני על עכבר חי ועכבר מכני.

שלא כמו בארנב הקטיפתי, שהאכזריות שבו מרוסנת, אדוארד טולין נתקל במעשי התעללות גוברים, ואהבתו לאנשים המאמצים אותו מתרסקת לרסיסים פעם אחר פעם עד שהוא מתייאש כליל; ואז הוא פוגש בובה עתיקה – האם זו היטי של רייצ'ל פילד? – וזו מחזירה ללבו את האמון באהבה.¹⁵ כאמור, פיוט נפלא. ציורי הצבע והעיצוב המיוחד של אדוארד טולין מוסיפים לקסם.¹⁶

באחדים מהמקרים – כמו באדוארד טולין – מדובר במעין מחווה של הספר החדש לספר שקדם לו. כך לא רק בכתיבה ובמוזיקה. לא מזמן החליטה ועדת שיפוט, שהיה לי הכבוד להשתתף בה, להעניק את פרס דףדף לתשע"ג לסופרת והמאיירת אורית ברגמן על ספר הנוער המצוין שלה *יומנה של לוכדת כרישים* שנדפס השנה (הוצאת אסיה). בין יתר שבחיה של ברגמן ציינו את המחווה לנחום גוטמן:

הדיוק והרצון לתעד סיפור מהחיים ניכרים גם בבחירה החזותית של הספר. זהו מעין "רומן באיורים", בסגנון המזכיר את נחום גוטמן, ואי אפשר שלא לקרוא בו לצד הקריאה בסיפור. מדובר באיורים [...] עם הסברים המאפשרים לנו לראות ממש, ולא רק בעיני רוחנו, את העולם של גל ושל חבריה החדשים [...] נמרוד מצויר כמו דג גדול [...] ומופנה אליו חץ עם כתובת: "נמרוד שוב הפך לדג קיסר נפוח".¹⁷

¹⁵ ראו נספח ב (חלק שני). ההשוואה מתבקשת: בארנב הקטיפתי נושרת מעינו דמעה (!) וכך גם באדוארד טולין: "אדוארד התחיל לבכות", ובהמשך, "לבו של הארנב החל שוב להיפתח".

¹⁶ ראוי להזכיר ספר חדש עוד יותר, שכתב ואייר טומי אונגרר ב-1999, אוטו, אוטוביוגרפיה של דובון צעצוע: גלגוליו של אוטו הדוב – מהילד היהודי דוד (שנשלח למחנה) לחברו הגרמני אוסקר (עד להפצצת עירו) ואז לידי חייל אמריקאי ולחנות יד שנייה – הם חוליה נוספת, עצובה יותר, באותה שלשלת (התרגום העברי ראה אור ב-2014).

¹⁷ נימוקי השופטים נקראו בטקס הענקת הפרס ב-29 באוקטובר 2013. רוב הקטע הזה הושמט בפרסום בכלי התקשורת.

"מה שראה הירח" (1840) / ה"כ אנדרסון, מורכב מ-32 לילות ירח, ובשני שבהם -

"אתמול", סח לי הירח, "הבטתי מטה על חצר קטנה, מוקפה בבתים מכל עבריה. בחצר היו תרנגולת מקרקרת ואחד-עשר אפרוחים; וילדה חמודה רצה וקיפצה מסביבם. התרנגולת נבהלה, צרחה ופרשה את כנפיה על צאצאיה הקטנים. ואז יצא לחצר אביה של הילדה ונזף בה; ואני שטתי הלאה משם ושוב לא חשבתי על המחזה.

"אבל הערב, לפני דקות ספורות, הבטתי מטה אל אותה חצר. הכול היה שקט. כעבור דקות ספורות ראיתי שוב את הילדה הקטנה, שהתקרבה חרש אל הלול, הסיטה את הבריח וחמקה לתוך ביתם של התרנגולת ואפרוחיה. הם צרחו בקול וקפצו בנפנוף כנפיים מהמוטות שעליהם ניצבו והתרוצצו סביב בייאוש, והילדה הקטנה רצה אחריהם. ראיתי הכול בבירור מפני שהצצתי מבעד לחור בקיר של הלול. כעסתי על הילדה השובבה - ושמחתי כשאביה יצא מהבית, אחז בכוח בזרועה ונזף בה ביתר חריפות מכפי שעשה אמש; הילדה הרכינה את ראשה, ועיניה הכחולות התמלאו בדמעות. 'מה את עושה פה?' שאל האב. היא בכתה ואמרה, 'רציתי לנשק את התרנגולת ולבקש ממנה שתסלח לי, בגלל שהבהלתי אותה אתמול; אבל פחדתי להגיד לך'.

"והאב נשק למצחה של בתו התמימה, ואני נישקתי את פיה ואת עיניה."

ויהי ערב / פניה ברגשטיין

בספרה ויהי ערב שינתה היוצרת הישראלית מוגוף ראשון לגוף שלישי, ביטלה את ריבוי הבתים, צימצמה את העלילה לערב אחד, הסתפקה בנוזיפה אחת מפני האב והעניקה נופך דרמתי להשתלשלות הסיפור. הנה, כך:

בשמי ערב כחולים, בשמי ערב צלולים, שט ירח עגול ובהיר. חרש, חרש טייל ודומם הסתכל ביער, פרדס ובניר.

ולמטה-למטה, בין כרם וגן, ראה בית יפה וקטן.

ובתוך החצר, בלא אח וחבר, אט הלכה לה ילדה חביבה. והלכו לתומם אפרוחים ואמם וניקרו וצייצו בחדווה.

שמחה הילדה: - אפרוחים בני כנף, נשחק, נשחק נא יחדיו.

שמעה תרנגולת יפת הכרבולת את קול הילדה בדברה, רועדת מפחד התחילה בורחת ואל הקטנים קירקרה:

- שובו בני אל הלול חיש מהר, סכנה להיות בחצר!

אך הגיעו ללול – ונשכח הטיול, ושלום לקטני משפחה. התיישבו להם יחד בסדר ונחת, ושקט... וליל מנוחה!

אך מי זאת? אך מי זאת פתאום האורחת בלילה כאן דלת פותחת?

כל הלול מתעורר, כל הלול מקרקר, אין מנוח מזאת הילדה! אפרוחים מקפצים ובורחים ורצים בצפצוף ובקול חרדה.

וטסות באוויר כרבולות וכנפיים והרעש עד לב השמים.

אבא בא ושאל: – מי זה, תן או שועל? מי נכנס אל הלול בגנבה? לא שועל, לא תנה, זו בתי הקטנה... חיש הביתה, ילדה לא טובה!

אסור לך, אסור לך להיכנס, את יודעת שאבא כועס?

רציתי לתרנגולת לתת נשיקה בכרבות, כי הבהלתי אותה בחצר. להגיד לה "סליחה" וגם "ליל מנוחה" ופתאום נבהלו עוד יותר...

כך אמרה הילדה הקטנה ודמעה נוצצה בעינה.

אז אבא הרים בחיבוק רחמים את בתו הטובה, הטובה. בשמי לילה כחולים, בשמי לילה צלולים, הירח חייך בחדווה.

וכשאבא נשק לה, אוהב וסולח, נשק לה גם הירח.¹⁸

¹⁸ אנדרסן מתורגם מאנגלית; פ' ברגשטיין, *והי ערב*, הקיבוץ המאוחד (1949); מחווה מודעת לספר הזה כתבה טלי כוכבי, *ביום שמש* בהיר (2013).

קטעים מתוך הארנב הקטיפתי / מרגרי ויליאמס

"מה זה אמיתי?" שאל הארנב יום אחד, בשעה ששניהם שכבו זה לצד זה סמוך למעקה הבטיחות בחדר הילדים... "האם הכוונה היא למי שיש לו חלקים שמזומזמים בתוכו ושבולטת לו הידית של הקפיץ?"
"אין קשר בין 'אמיתי' ובין הדרך שבה עשו אותך," אמר סוס העור. "זה משהו שקורה לך. אם ילד אוהב אותך הרבה-הרבה זמן - לא רק נהנה לשחק איתך אלא באמת אוהב אותך - אז אתה נעשה אמיתי."

*

ערב אחד, כשהגיעה שעת השינה שלו, הילד לא מצא את כלבלב החרסינה שתמיד ישן איתו. ננה האומנת מיהרה לסיים ולצאת מחדרו [...] אז היא פשוט הביטה מסביבה, ובראותה כי דלת ארון הצעצועים פתוחה - הושיטה מהר את ידה אל אחד מהמדפים.

"הנה," אמרה, "קח את הארנב שלך! אתה יכול לישון איתו הפעם!" והיא תפסה את הארנב באחת מאוזניו, משכה אותו מהארון והניחה אותו בין ידיו של הילד.

*

"אתה ממש מוכרח לישון עם הארנב שלך, אה?" אמרה. "בחיי, איזה רעש אתה עושה בגלל צעצוע!"

*

הילד ישב במיטתו והושיט אליה את ידיו.
"תני לי את הארנב שלי!" אמר. "ואל תגידי את זה. הוא לא צעצוע. הוא אמיתי!"

*

"אני הפיה [...] אני משגיחה על כל הצעצועים שהילדים אהבו אי פעם [...] והופכת אותם לאמיתיים."

"מה, לא הייתי אמיתי עוד קודם?" שאל הארנב הקטן.
"היית אמיתי בעיני הילד," אמרה הפיה, "מפני שהוא אהב אותך. עכשיו תהיה אמיתי בעיני כל אחד."

[...] ארנבי היער רקדו בקרחת היער והטילו את צלליהם על העשב הקטיפתי [...]
"הבאתי לכם חבר חדש למשחק," אמרה הפיה [...] "לך לשחק, ארנב קטן!"
[...] הארנב הקטן לא רצה שהארנבים יראו שחלקו האחורי עשוי בחתיכה אחת. הוא לא ידע כי ברגע שהפיה נשקה לו בפעם האחרונה היא שינתה אותו לגמרי. והוא עלול היה לשבת כך במשך זמן רב, נבוך מכדי לזוז, אלמלא בדיוק אז דיגדג לו משהו באפו, ולפני שהספיק לחשוב מה הוא עושה - הרים את רגלו האחורית כדי להתגרד.

ואז גילה כי בעצם יש לו רגליים אחוריות!¹⁹

¹⁹ הציטוטים מתוך תרגומי למו' ויליאמס, הארנב הקטיפתי, 1922.

מובאה מתוך המסע המופלא של אדוארד טולין / קייט די-קמילו

מאנגלית: יעל אכמון

בובת חרסינה עם עיני זכוכית ירוקות [...] שאלה [...] "אתה לא רוצה להשתייך לילדה קטנה שתאהב אותך?"

[...] "כבר אהבו אותי," אמר אדוארד. "אהבה אותי ילדה ששמה אבילין. אהבו אותי דייג ואשתו ונווד וכלבתו. אהב אותי ילד שניגן במפוחית וילדה שמתה."

[...] באפלולית החנות ראה אדוארד שראש הבובה [...] תוקן לאחר שנשבר. למעשה, פניה היו רשת של סדקים [...]

"אני חיה כבר מאה שנה," אמרה הבובה, "ובזמן הזה עברתי במקומות נפלאים ובמקומות מחרידים."

[...] "מאה שנה?" שאל אדוארד.

"אני זקנה, אני בובה עתיקה. מתקן הבובות וידא את זה. בזמן שתיקן אותי הוא אמר שזה גילי לכל הפחות. אני לפחות בת מאה. לפחות בת מאה שנים."

~ סוף חלק א' מתוך שלושה חלקי המאמר ~